

ULUSLARARASI BAKALORYA (IB) NEDİR?

Uluslararası Bakalorya Organizasyonu; ilk kez, İsviçre'nin Cenevre kentinde, 1968'de, ticari olmayan bir kurum olarak kuruldu. O günden bu yana tüm dünyada kabul edilen en yetkin, en akılcı, en işlevsel eğitim programıdır. Kuruluş amacı; lise ya da üniversite eğitimini anavatanından başka bir ülkede sürdüren öğrencilerin okudukları müfredat programının ortak ve evrensel bir çerçeve dahilinde yürütülmesidir. Uluslararası Bakalorya (IB) Programı 16-19 yaş arası öğrenciler için hazırlanmış, geniş kapsamlı, üniversite öncesi iki yıllık bir programdır. Türkiye'de 15 okul tarafından uygulanmaktadır. Bugün, Kuzey Amerika, batı Avrupa ve Avustralya dahil olmak üzere 102 ülkedeki 1079 üniversite IB diplomasını tanımaktadır.

Ülkemizde, İstanbul'da 11, Ankara'da 3, Tarsus'da ise 1 özel okul olmak üzere toplam 15 özel okul tarafından başarıyla uygulanmaktadır. Bu programı seçen yüksek motivasyonlu lise öğrencileri bitirme sınavları sonunda uluslararası geçerliliği olan IB Diploması'nı alırlar. Türkiye'de üniversiteye giriş öncesi akademik alanlaşma dikkate alınarak IB programı MEB gerekliliklerine uygun bir biçimde hazırlanmıştır. IBO'nun merkezi Cenevre'de olup Öğretim Programı Düzenleme ve Değerlendirme Ofisi İngiltere'nin Cardiff kentindedir.

PatrickSwann (IB Koordinatörü)

HIGH SCHOOL IB FELSEFESİ

Yalnız Okul İçin Değil, Yaşam için, Yaşam Boyu Öğrenme

Sosyal Bilimler Lisesi'nin eğitim politikası; öğrencilerinin sınıf ortamında öğrendiklerini dış dünyanın gerçekleriyle ilişkilendirebilmelerini ve uygulayabilmelerini sağlamaktır. Bu politika; IBO'nun benimsediği eğitim politikasıyla da bütünüyle örtüşür. Bu nedenle, IB Diploma Programı'nda tanımlanan ve öğrencileri düşünmeye, araştırmaya ve incelemeye teşvik eden zorlu ödevlerin yanı sıra, kapsamlı ve dengeli IB öğretim programlarının gereklerini yerine getirme okulumuzun IB alanındaki başlıca hedefidir.

AMAÇLAR

Öğrencilerin

- IB programının içeriği ve önemi konusunda gerekli bilgiyi kazanmalarını;
- Zamanlarını en verimli biçimde kullanarak kendilerine en uygun çalışma yöntem ve tekniklerini geliştirmelerine yardımcı olmayı;
- Araştırma yapma becerilerini geliştirmeyi;
- Yazma yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmayı ve böylece etkili, akıcı bir dille düzyazı, makale ve deneme türünde yazılar yazabilir, sözlü yorumlar sunabilir düzeye gelmelerini;
- Bağımsız ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi;
- Bireysel gelişimlerine, okullarına, toplumlarına ve çevreye duydukları sorumluluk bilincini geliştirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

DERS PROGRAMI

Diploma adayı, altı grubun her birinden, sunulan seçenekler dahilinde bir ders seçmek zorundadır. Türkiye'de, Anadil ve Sosyal Bilimler dersleri Türkçe, diğer dersler ise İngilizce olarak uygulanır.

1. Grup : Dil A1 - Öğrencinin en başarılı olduğu dilde, genellikle de anadilinde olmak üzere edebiyat çalışmaları yapılır. Okulumuzda, bu grupta Türk Dili ve Edebiyatı dersi işlenmektedir.

2. Grup: Dil A2 - İkinci bir dilde çok yetkin öğrencilerle işlenen dil ve edebiyat dersi. Okulumuzda bu grupta İngilizce A2 ve İngilizce B dersleri işlenmektedir.

3. Grup: Bireyler ve Toplumlar -İşletme ve Yönetim, Ekonomi, ITGS, Felsefe ve Psikoloji. Okulumuzda bu grupta ITGS dersi verilmektedir.

4. Grup: Doğa Bilimleri - Biyoloji, Kimya, Fizik.

5. Grup: Matematik - Matematik (İleri Düzey), Matematiksel Yöntemler (Standart Düzey).

6. Grup: Seçmeliler - Öğrenciler ilk beş gruptan herhangi bir dersi seçebilecekleri gibi, okul müfredat programına göre özel onay almış bir ders de seçebilirler. Okulumuzda bu TSB (Okul Kaynaklı Türkçe Sosyal Bilimler Programı) adını alır. Bu program, Türk Millî Eğitimi'nin X. ve XI. sınıflarda öngördüğü Tarih, Coğrafya ve Sosyoloji derslerini, IB metodolojisi ile sebep-sonuç-etkileşim anlayışı içinde ve Sosyal Bilimler adıyla tek bir ders olarak sunar. Öğretim ve sınav dili Türkçe'dir. Bu dersin öğretim programı, M.E.B.Talim ve Terbiye Kurulu

tarafından Ekim 2000 tarihinde onaylanmış olup bir IB dersi olarak 2000-2001 Öğretim Yılı itibariyle programa alınmıştır

DERS GURUPLARI DIŞINDAKİ ZORUNLULUKLAR

1. BİTİRME TEZİ (EXTENDED ESSAY/EE)

IB Diploma Programı'nın önemli bir parçası olan Bitirme Tezi, öğrencinin seçtiği altı dersten birine ait bir konunun; program dahilinde ilgi duyduğu bir konu üzerinde yoğunlaşarak ve okuldan bir danışman öğretmen gözetiminde hazırladığı en az 4000 sözcükten oluşan bir kompozisyonudur. Bu rakam, dipnotları ve kaynakçayı içermemektedir.

2. BİLGİ KURAMI (THEORY OF KNOWLEDGE/TOK)

Bilgi Kuramı dersinde bilginin çeşitli biçimlerinin kökeni ve geçerliği incelenir. Öğrenci bu derste bilginin keşfi ve yaratılışına ilişkin kişisel bir bakış açısı geliştirmeyi öğrenir. Bu ders, IB Diploma Programı'na özgü bir derstir ve iki yıllık müfredat programına yayılacak şekilde en az 100 saat çalışılmalıdır.

3. YARATICILIK, ETKİNLİK, HİZMET (CREATIVITY, ACTION, SERVICE/CAS)

IB felsefesinin temelinde, "bireyin bir bütün olarak eğitimi" görüşü var olduğu için, her diploma adayı öğrenci, CAS çalışmasında yer almak ve iki yıl içinde 150 saatini bu çalışmaya ayırmak zorundadır. TOK, CAS ve EE alanlarında gerekli çalışmanın yapılmaması durumunda, öğrenci diploma almaya hak kazanamaz.

IB DİPLOMASI ALMA KOŞULLARI

Diploma programının tamamlanması için gerekli akademik koşullar aşağıdadır:

- Öğrenci, bu altı ders grubunun her birinden, sunulan seçeneklere göre bir ders almak zorundadır. Altı dersten oluşan program, öğrencinin tercihine ve okulun yol göstermesine bağlı olarak, üçü standart düzeyde, diğer üçü ise ileri düzeyde çalışılacak biçimde düzenlenir. İki yıl süren bu program içinde, her ileri düzey dersi için minimum 240 saat, her standart düzey dersi için ise minimum 150 saat gereklidir. (IB terminolojisinde bir ders saati 60 dakikadır.)
- Bilginin ne olduğunu, nasıl oluştuğunu irdeleyen ve öğrenmeyi öğretme amacıyla olan Bilgi Kuramı dersi, 100 saatlik bir çalışma gerektirir.
- Yaratıcılık, Etkinlik ve Hizmet unsurlarını içeren CAS programını okul içi ve okul dışı bir program olarak iki yıl içinde 150 saatlik bir çalışma ile tamamlamak gereklidir.
- Öğrencinin, kendi seçimiyle belirlediği bir dersle ilgili olarak, yine kendisinin belirleyeceği bir konuda, 4000 sözcüğü aşmayan bir bitirme tezi yazması gereklidir.

IB DİPLOMASI NELER KAZANDIRIR?

- IB programındaki öğrenciler, özellikle de diploma programındaki öğrenciler, bu programdan çok fazla yarar sağlayacaklardır.
- Program, akademik açıdan en hevesli öğrenciler için bile kamçılayıcıdır.
- Öğrenciler dünya çapında tanınırlığı olan bir program ve müfredattan yararlanır.
- Uluslararası başarı standartları esas alınmaktadır.
- Uluslararası ve çok kültürlü bir bakış açısı kazandırır.
- Zamanı iyi kullanma becerisini ve çalışma alışkanlıklarını geliştirir.
- Öğrenciler, motivasyonu çok yüksek olan diğer öğrencilerle aynı sınıfları paylaşır.
- Toplumsal hizmet aktivitelerine katılırlar.
- Burstan yararlanma olanakları artar.
- Pek çok üniversitede bazı derslerden kredi saydırabilir ya da sınıf atlayabilirler.
- IB Programı'nın felsefesi, çok kültürlü ve rekabetin olduğu bir ortamda yüksek öğrenim için, temeli sağlam öğrenciler yetiştirmektir.
- IB öğrencileri, High School'daki çalışmalarını dünya üzerindeki yüksek öğrenim kurumları tarafından tanınan, - uluslararası bir öğrenciler topluluğu arasındaki yerlerini alırlar.
- IB öğrencileri, dünya çapındaki önemli üniversitelerde ilk yıl, üç krediye kadar dersten muaf tutulabilir ve diğer öğrencilere göre daha avantajlı bir konumda olabilirler

PROGRAMA KATILMADAN ÖNCE

IB Programı'na katılmadan önce kendinize aşağıdaki soruları sorun. Verdiğiniz yanıtlar ve duygularınız konusunda kendinize karşı dürüst olun.

- Sürekli akademik çalışma yükümün fazlalığından şikayetçi mi olacağım?

- Sürekli puanlarım/notlarım konusunda endişe mi edeceğim?
- Öğrenmek için mi bu sınıfta olacağım yoksa ezberlemek için mi, prestij için mi ya da IB programı High School transkript' imde iyi görüneceği için mi?
- Genel olarak iyi çalışma alışkanlıklarına sahip miyim? Zamanımı iyi kullanabiliyor muyum? Düzenli çalışıyor muyum? Düzenli çalışma alışkanlığı kazanmaya istekli miyim?
- IB Programı'nda başarılı olacağıma dair kendime güvenim var mı?
- Sürekli olarak mükemmel puanlar, notlar almak istiyor muyum?
- Dürüst müyüm? Öğrenmeye istekli miyim? Akademik tutarlılık ve dürüstlük benim için önemli mi?
- Hayal kırıklıklarına ve bazı "başarısızlık"lara dayanabilecek miyim?
- Her zaman "doğru yanıtları" vermek zorunda mıyım? Ev ödevlerini ve diğer çalışmalarını sadece not alabilmek için mi yapacağım?
- Okulu seviyor muyum? Öğrenmeyi? Öğrenmeyi seven başka öğrencilerle aynı sınıfta olmayı?
- Derslere istekle katılacak mıyım? Öğrendiklerimi paylaşacak mıyım? İşbirliği yapacak mıyım?
- Açık fikirli ve hoşgörülü olacak mıyım?
- High School 'dan mezun olduktan sonra üniversiteye ya da koleje gitmeyi planlıyor muyum?
- Yüksek öğrenme motivasyonuna sahip miyim?
- High School 'da benden beklenenlerin haricinde kendi beklentilerimi yükseltmeyi seviyor muyum?
- Okulun ve okul camiasının ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olmayı istiyor muyum?

ÜNİVERSİTEYE GEÇİŞ

102 ülke üniversiteye girişte IB diplomasını ölçüt olarak almakta ve kabul ettiği öğrenciye başarısına göre kredi (ders muafiyeti) vermektedir. Türkiye'de ise, üniversiteye girişte, YKS uygulamasının dışında herhangi bir ölçüt söz konusu değildir. IB Programı'nı tamamlayan öğrenci, iki yılın sonunda sınavlara girer. Bu sınavlar IBO tarafından hazırlanır ve değerlendirilir. IB sınavlar, öğrencilerin, seçmiş olduğu altı alanda bilgiyi uygulama, analiz etme ve sentezleme becerilerini ölçer. Programı başarıyla bitirmiş olan öğrenci, seçtiği yükseköğrenim alanında gerekli altyapıyı edindiği için dünyanın önde gelen üniversitelerinden süresi bir yıla varan kredi (ders muafiyeti) elde edebilmektedir. İngiliz ve Kanada üniversitelerinde yerel üniversite giriş koşullarını yerine getirmek için ilave bir yıl daha okumayı göze almazsanız, bu durumda IB diploması üniversiteye kabul için istenmektedir. Her iki ülkenin üniversitelerinde de, bu kabul, belli koşullara bağlanmıştır. A.B.D.'de ise, tanınmış birçok üniversite ve kolej IB diplomasını kabul etmiştir ve öğrenciler, özellikle dersleri Yüksek Düzey' de alarak minimum puan tutturmuşlarsa, doğrudan ikinci yıla kabul edilebilmektedirler. IB diploması, Türk üniversite giriş sisteminde High School diplomasının dengi sayılmamakla birlikte, okulların bu programı belli alanlar için üniversitelere ek bir program olarak sunma izni vardır. Bir başka deyişle, yükseköğrenimini bir Türk üniversitesinde devam ettirmek isteyen öğrenciler, ÖSS'ye girmek ve bu sınavdan alacakları puana göre bir yüksek öğretim kurumuna yerleştirilmek durumundadır.

SIKÇA SORULAN SORULAR

Neden IB Diploma Programı'na katılmam gerekir?

IB Diploma Programı, üniversite ortamının zorlu akademik çalışmalarına mükemmel bir hazırlanma yöntemi olarak dünya çapında kabul edilmiş bir programdır. Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda ve bazı Avrupa ülkelerindeki üniversitelerin yanı sıra, özellikle A.B.D. ve İngiliz üniversitelerine kabul edilme şansını artıran bir programdır. A.B.D.'deki birçok üniversitenin - IB Diploma Programı 'nda dersleri Yüksek Seviye' de almış ve gerekli minimum puanı tutturmuş olmak kaydı ile - öğrencileri doğrudan ikinci sınıfa kabul etmesi nedeniyle, öğrenci açısından hem zaman kazancı, hem de maddi kazanç demektir. Bununla birlikte, bu, yabancı üniversitelere kabul edilebilmek için IB Diploması 'nın şart olduğu şeklinde yorumlanmamalıdır.

IB Diploma Programı'nın tamamına katılmak istemesem bile, IB derslerinin yalnızca bazılarını alabilir miyim? Sınıf mevcudu açısından bir sorun oluşturmadığı sürece, programınıza uyan dersleri alabilirsiniz. Bu durumda, IB diploması yerine o ders(ler) için IB sertifikası alırsınız.

IB derslerinde öğrenci başarısı nasıl ölçülür?

Öğrencilerin başarı durumları; önceden belirlenmiş ve duyurulmuş ölçütler ışığında, okul tarafından yapılan sınavlarla olduğu kadar, IB tarafından da ölçülür. Her bir dersten alınabilecek en düşük not 1 (çok zayıf) ve en yüksek not 7'dir (mükemmel). Bu notlar, öğrencinin okuduğu dersteki performansını yansıtabilecek şekilde belirlenmiş ve duyurulmuş kriterlere göre verilir. Öğrencinin notu, birden fazla ölçme yöntemi uygulanarak verilir; dolayısıyla ders geçme notunu belirlemede tek ölçüt sınavdan alınan not değildir. Öğrencinin yıl boyunca yaptığı çalışmalar (proje çalışmaları, grup çalışmaları veya bireysel olarak yapılan çalışmalar) da nihai notta belirleyicidir. Çalışmalar öğretmen tarafından değerlendirilmekle birlikte, IBO tarafından da izlenmektedir.

Okul dışından yapılan sınavlar; öğrencilerin becerilerini çeşitli alanlarda ölçebilmek amacıyla çoktan seçme, vaka çalışmaları, kompozisyon vb. tarzlarda iki ya da daha fazla sınav kağıdından oluşur. Okul içinde yapılan değerlendirme, nihai notun dersin içeriğine göre %20-40' ını oluştururken, notun geri kalan bölümü okul dışından yapılan sınavla belirlenmektedir. Bilgi Kuramı (TOK) ve Yaratıcılık, Hareket ve Hizmet (CAS) için ayrıca sınav yapılmamaktadır. IB diploması alabilmek için, en az 24 puan toplanmış olmalıdır. Bitirme Tezi ve TOK için ders notu verilmemekle birlikte bu alanlarda yapılan başarılı çalışmalar artı puan getirmektedir. Bu iki derste tatmin edici çalışmaların yapılmaması durumunda, diğer derslerden en yüksek not olan 42'ye ulaşılsa olsa bile, IB diploması alınamaz.

Yabancı üniversitelerin IB'yi kabul etme politikaları nelerdir?

İngiliz ve Kanada üniversitelerinde yerel üniversite giriş koşullarını yerine getirmek için ilave bir yıl daha okumayı göze almazsanız, bu durumda, IB diploması üniversiteye kabul için istenmektedir. Her iki ülkenin üniversitelerinde bu kabul belli koşullara bağlanmıştır. A.B.D.'de ise, tanınmış birçok üniversite ve kolej IB diplomasını kabul etmiştir ve öğrenciler, özellikle dersleri Yüksek Düzey'de alarak minimum puan tutturmuşlarsa, doğrudan ikinci yıla kabul edilebilmektedirler. Bununla birlikte, üniversiteye kabul edilmek için IB diploması almış olmak şart değildir.

Türk üniversitelerinin IB diplomasına yaklaşımları nedir?

IB diploması, Türk üniversite giriş sisteminde lise diplomasının dengi sayılmamakla birlikte, okulların bu programı belli alanlar için üniversitelere ek bir program olarak sunma izni vardır. Bir başka deyişle, yüksek öğrenimini bir Türk üniversitesinde devam ettirmek isteyen öğrenciler, ÖSS'ye girmek ve bu sınavdan alacakları puana göre bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilmek durumundadır. Buna karşılık, Paris Amerikan Üniversitesi gibi yabancı birçok üniversite ile Başkent, Bahçeşehir, Bilgi, Bilkent, Doğuş, Koç ve Sabancı Üniversiteleri gibi Türk Vakıf Üniversiteleri öğrencilere IB diploma derecelerine göre değişen miktarlarda karşılıksız burs vermektedirler.

IB Diploma Programı'nı seçen bir öğrenci Türk üniversitelerinden vazgeçmiş mi sayılır?

Kesinlikle hayır. IB öğrencileri yaptıkları çalışmalarla Türk üniversitelerine de hazırlanmaktadır.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- Uluslararası Bakalorya Organizasyonu; ilk kez, İsviçre'nin Cenevre kentinde, 1968'de, ticarî olmayan bir kurum olarak kuruldu.
- IB Programı, ilk kez, 1970'te 20 okulun kullanımına sunuldu.
- IB diploması, ilk kez, Cenevre'deki uluslararası bir okulun İngiliz ve Fransız öğretmenleri tarafından geliştirildi.
- IB diplomalarını veren ilk kurumlar, uluslararası özel okullar oldu.
- İlk IB Deneme Sınavları 1968'de yapıldı; sınavlara 7 okul katıldı.
- IB Diploma Programı'na üye olan okullar, ilk kez, 1977'de üyelik aidatı ödemeye başladı.
- Uluslararası Bakalorya Organizasyonu'nun ilk bölge ofisi, 1975'te Kuzey Amerika'da kuruldu.
- MYP Programı, ilk kez, 1994'te uygulanmaya başladı.
- PYP Programı ilk kez 1997'de uygulanmaya başladı.
- Uluslararası Bakalorya Afrika, Avrupa ve Ortadoğu Bölge Ofisi IBAEM, 1978'de, ilk kez, Londra'da hizmet vermeye başladı.
- IB, Amerika Birleşik Devletleri'nde en çok devlet okullarında popülerdir.
- Uluslararası Bakalorya Programı; İngilizce, Fransızca ve İspanyolca olmak üzere, üç dilde uygulanmaktadır.
- Uluslararası Bakalorya Programı iki yıl süreli bir diploma programıdır.
- MYP ve PYP, beşer yıl süreli birer eğitim programıdır.
- IB öğrencileri, bir IB okulundan dünyanın herhangi bir yerindeki bir başka IB okuluna geçiş yapabilmektedirler.
- IB öğrencileri, başaramadıkları veya istedikleri derslerden bütünleme sınavına girebilirler. İsterlerse, bu sınavları, dünyanın herhangi bir yerindeki bir başka IB okulunda alabilirler.
- IB'de en yüksek not 7, en düşük not 1'dir.
- Öğrencilerin başarıları hem okulları hem de IB tarafından ölçülür.